

CENTENAR

MODERNITATEA LUI CREANGĂ

Desen de Luminița Tudor

inedit

GRIGORE HAGIU

o galbenă frunză
desenind în aer

toamnă eternă
mai mult o paloare
într-o talgere de aramă
strălucitoare

mai mult o melodie
o îngurudare
ce-tinge nucii
în inșerare

o galbenă frunză
desenind în aer
trup de femeie
și prundul osos
cu o mie de ochi
pe alea

cine știe
mai bine sufletul

încearcă să te naști în toamnă
și toamna intră în vechie
pe lângă o marea
pe lângă o cimpie

nu uita singele
deschis în pustie
să se înșoacă
din țevărie

cine știe
mai bine sufletul
cum să și-l ție

învață să nu mori
dar nici să trăiești mai mult
decât poți scrie

lingă fîntînă
în inșerare

imaginaie într-o
unele-ntr-altele
scintind și
smulțurile

se șterg se amestecă
pînă la limpezimea
strălucimilor
alege-le arde-le

lingă gazdă
lingă fîntînă
în inșerare

mai că-mea
mărosind
a floare

mi-e dor
atît de dor

mi-e dor de teji
și toate
acum oricînd
în eternitate

gîndind
la tot ce-a fost
și este și va fi
umaniat

mi-e dor
atît de dor
de mine mie

mi-e foarte dor
de tine
de copilărie

de o vecie

de o vecie mîntea mea imită
încrețiturile acestor munți

aceiași brazi sunînd în vînt
aceiași vulturi și aceiași nori
aceiași dragoste supușă stelelor
pe giroirez gurilor de rai

doar cîntecul de mierță
prin aer ar putea să ne despartă
de n-ai fi carne-mi cîntătoare
tot ce-ar fi vrut
și n-ai putut să spună după moarte
străvechii bacii candidat pe bită

într-o totală
pierdere de sine

acum
luncătoată spre copilărie
ești una aceeași și alta mereu
bucuria amintire
mai puțină mai repede
mai odihnă
într-o ducere întorcere
legănare
fără scop
fără sfîrșit
fără de lămne
arde focul dorit
dulcea mirasitor
mecnit

împrumută culoare
sfîrșind subțirime
într-o totală
pierdere de sine
dulcethn

SPIRITUL TRADIȚIEI

Început a fost tradiția: „Dumnezeul zărilor, m-ai scris din poezii...” (Eminescu). Apoi au urmat celelalte, care fac autoritate în spiritualitate. Tradiția (avînd în limba noastră și un etimon grecesc: paradosis — predanie, transmitere), la Creangă, este semn și mijloc al realizării conștiinței, al fidelității, al comunicării și comunicării. E recunoașterea unei paternități și declarația unei filiații: fără uniformizări, fără riguroasă îngrijență.

Fiind și o experiență de viață, tradiția prezintă un corp de valori care alcătuiesc fondul spiritualității, ca dreptar și pentru noi. Însemnă că ceea ce ne-a lăsat înaintașii e vesnic întrebător și că noi sîntem chemați să fim dorii imitatori? (De la această întrebare au pornit unele acuzații de imobilism, de închistare, stagnare și înerte aduse tradiției). Însemnă că tradiția, prin sacralizarea vechiului, refuză noutatea, modernitatea, inițiativa, originalitatea și nu lasă timp deschis libertății de a imagina continuuri, forme și mijloace inedite? Căci ea pe drumuri bătrâne, deschide și deschide? Deopotrivă, tradiția e numărată și înșelătoare, e limbă și surdă de căldură, de lumină și idei. Așa-i în gîndirea și în opera autorului „Amintirilor din copilărie”: un catalizator de noi milioane, de perspective înnoitoare, de largire, de dezvoltare, de salt spre altceva, spre neamălcuit, nemăslăvit de altceva.

Tradiția, ne învață Creangă — și nu doar el — e un leri care devine mereu noi. Dacă s-ar apuca cineva să-l imite pe cel din vechime, literă cu literă, ar fi nu numai anacronic, dar și foarte straniu. De altmăduri, nici nu se mai poate acest lucru. Pentru marele nostru scriitor clasic, tradiția, este creația în libertate însă; ea favorizează chiar libertatea. Creatorul lui Harap Alb înțelege bine că elementele acestuia nu sînt o cămasă de forță a cuvintelor scrise, ci păstrează esențele, stabilesc, niste constante; totuși, ele dau și libertate, și înțelegerea, și căutarea celor mai adecvate firii fiecărui, vechiului, locului și oamenilor în mijlocul cărora își țese oricine firul destinului său: în fine, condițiilor vieții în marea. Așa a fost înțelegerea și atît nu poate fi constantă; totuși, ele dau și libertate, și înțelegerea, și căutarea celor mai adecvate firii fiecărui, vechiului, locului și oamenilor în mijlocul cărora își țese oricine firul destinului său: în fine, condițiilor vieții în marea. Așa a fost înțelegerea și atît nu poate fi constantă; totuși, ele dau și libertate, și înțelegerea, și căutarea celor mai adecvate firii fiecărui, vechiului, locului și oamenilor în mijlocul cărora își țese oricine firul destinului său: în fine, condițiilor vieții în marea.

Cît datorază Creangă tradiției? Mult, foarte mult, desigur. Fără tradiție, el n-ar fi putut ajunge ceea ce știm astăzi că este: un mare scriitor. Tradiția, înțelegerea și căutarea celor mai adecvate firii fiecărui, vechiului, locului și oamenilor în mijlocul cărora își țese oricine firul destinului său: în fine, condițiilor vieții în marea. Așa a fost înțelegerea și atît nu poate fi constantă; totuși, ele dau și libertate, și înțelegerea, și căutarea celor mai adecvate firii fiecărui, vechiului, locului și oamenilor în mijlocul cărora își țese oricine firul destinului său: în fine, condițiilor vieții în marea.

Și care e, atunci, principul pozitiv pe care-l putem repera drept cel mai specific, esențial atît pentru „vechea” noastră spiritualitate națională, în permanența și devenirea ei, cît și pentru cea a lui Creangă. Acest principiu este iubirea — coroborată cu nostalgia copilăriei (cîntec: a paradisiului pierdut) — care depășește atît libertatea, cît și autoritatea, fiind expresia unui raport interpersonal nou. Ceea ce conținea în „Amintirilor” basme, povești și născuți e „gîndul curat și inima bună”, nu cum se ajunge la ele. Important este și cum se ajunge, dar aceasta e la alegerea fiecărui. Idealul desăvirării, umorului, ironiei, adică bucuria (un scriitor trist ar fi fost un trist scriitor), darul desăvirării și dreptății sociale, pentru a nu ieși din faza gîndirii să-nătoasă, firești — sînt alte dimensiuni ale spiritualității noastre prezente în creația lui Creangă. La care se adaugă, sentimentul patriei, demnității, războiului, modestiei, echilibrului, bunătății, blîndeții, cumințeniei, toleranței, absența extremelor, a exceselor, care pot falsifica și dezumaniza sufletul omeneș, evitarea a tot ceea ce ar părea excentric, violentînd grav firea individuală și normalitatea vieții. Așa sînt majoritatea personalităților sale, de la Nică, la Dăci, de la Păstorul și Moa Ion Roată.

Nu încapă îndoieli, în scrierile lui Creangă au pătruns fecund și elemente din alte culturi. Aici, însă ne-am propus o înțelegere obiectivă, în spiritul adevărului, a scriitorului nostru național, și atît de popular, care să pornească nu dintr-o analiză a influențelor care

ZEITATEA COPILĂRIEI

Că a fost odată, că lubea poveștile și copiii, că fusese el însuși un copil minunat și un om admirabil e lucru cunoscut. Și totuși, ca mamă și-ar asemenea salariul? În schimb l-a revendicat literatură. Într-adevăr, singura literatură își mai permite să revendice asemenea răzvrătiri de geniu. Iată de ce bătaia lui, armele lui, plutonul lui de paradă și cel de sacrificiu au fost cuvintele limbii române. L-au salvat viu, l-au glorificat după moarte. Se spune că le-a cules, nu le-a ales. Poate pentru că avea destul talent ca să fie rivalul nimănui. Poate pentru că avea destulă forță fizică și psihică să dea trădări aparente unu joc. A lăsat viața ca nimeni altul, a trăit pătimaș, a sperat ca Turbincă să tragă moartea pe sfior și într-un fel a reușit.

Perspectiva istorică, deschisă, a celorlalte orizonturi de trăire, e raportată la alte așezări. La alte modalități de existență din matca autohtonă. Începutul părții a treia a „Amintirilor” de pildă, suzerană convingător că la noi satul a fost întotdeauna un nod al relațiilor cu lumea din jur și de departe, cu viața materială și spirituală caracteristică altor forme de existență. Acestea și-au pus amprenta pe structura sufletescă a oamenilor. Nu avem, asadar, de-a face cu un univers fatalmente închis și imobil. Legăturile de rudenie, ele însele, sînt grăitoare în acest sens (Smaranda, mama prozatorului, venise tocmai de la Pîlîrș).

În consens cu valorile noastre tradiționale cele mai vechi, Creangă vede în sărbătorile mari împozibile lumina adevărată pentru înțelegerea omenească, dar cu deosebire pentru abest popor din care făcea parte. Începînd cu cele de iarnă. Diaconul, învățătorul și scriitorul Ion Creangă cunoștea bine acea mîndrie a omului din popor, căruia îi place să evocă originea lui străveche și vestită, ori de cite ori are în istorie motive care să-l stimuleze asemenea satisfacție nefălșă. Și moldovenii — vezi bine! — dispun din plin de așa ceva. Iată, de exemplu, Humuleștii descriși tot în „Amintiri”, mare vechi războiesc (...) cu biserică frumoasă și niste preoți, și dascăli, și poporului ce acela, de făceau mare cinste satului lor. El sînt vecini cu o sămîntă de oameni care s-au hărțuit cîndva cu Sobletki, craii leșilor, avînd în jur mînaștiri ce-au fost altădată fala bisericilor ortodoxe, și, în anropole, vestita Cetate a Neamului. Oamenii acestor locuri par a spune altora: „Sîntem mai bătrîni ca voi, poate și mai înțeleși, iar înțelepciunea am deprins-o de cele mai multe ori de nevoie și anevole, suferînd, nu ne fîlîm cu ea!” (N. Steinhardt).

Elementul constitutiv esențial al satului — implicit al spațiului național — nucleul vieții particulare, locul de tîihnă și bucurie de a trăi remînt de fiecare om rămîne casa părintească. Atît în basme, cît și în „Amintiri”, marele nostru clasic, cu o ară de o nepîrțitătate dințioasă, exprimă sentimentul casei și al familiei (cu tot ce tine de ele) capabil să încerce sufletul și voința cu o energie suverană: „Nu știu atît cum sint, dar eu, cînd mă gîndesc la locul nasterii mele, la casa părintească (...), măc-mă sălă și acum inima de bucurie!” În acest context, imaginea părinților și chipul lui Nică se corelează consecvent cu ideea de sacrificiu și cu alte valori care ne semnifică dincolo de timp, dincolo de bine și rău, demonstrînd cu limpezime oricui că fără patrie și fără tradiție nu se poate face nimic serios în istorie.

Creangă s-a simțit „sorbit” de valențele morale ale acestei spiritualități care a dat oerel sale sensuri și semnificații inedite (de altfel, în proza lui apar destui termeni ai unei asemenea tradiții). Caracterul dinamic și creator al predaniei vine la el nu numai din caracteritatea de a interpreta într-un chin nou valorile, concențiile, credințele și datinile consacrate, ci, mai ales, din faptul că le selectează și apreciază din punctul de vedere al cerințelor progresului.

Messagele spiritual al oerel creangiste. La 100 de ani de la intrarea autorului în nemurire, înscrise în spațiul european, că identitatea națională nu numai culturii românești, dar și tradiției. Creangă nici nu putea găsi altfel decît: păstrează-ți cugetul curat și poartă-te cîntit cu ceilalți și cu tine însuți.

Valeriu C. Neșțian

ZEITATEA COPILĂRIEI

Că a fost odată, că lubea poveștile și copiii, că fusese el însuși un copil minunat și un om admirabil e lucru cunoscut. Și totuși, ca mamă și-ar asemenea salariul? În schimb l-a revendicat literatură. Într-adevăr, singura literatură își mai permite să revendice asemenea răzvrătiri de geniu. Iată de ce bătaia lui, armele lui, plutonul lui de paradă și cel de sacrificiu au fost cuvintele limbii române. L-au salvat viu, l-au glorificat după moarte. Se spune că le-a cules, nu le-a ales. Poate pentru că avea destul talent ca să fie rivalul nimănui. Poate pentru că avea destulă forță fizică și psihică să dea trădări aparente unu joc. A lăsat viața ca nimeni altul, a trăit pătimaș, a sperat ca Turbincă să tragă moartea pe sfior și într-un fel a reușit.

Perspectiva istorică, deschisă, a celorlalte orizonturi de trăire, e raportată la alte așezări. La alte modalități de existență din matca autohtonă. Începutul părții a treia a „Amintirilor” de pildă, suzerană convingător că la noi satul a fost întotdeauna un nod al relațiilor cu lumea din jur și de departe, cu viața materială și spirituală caracteristică altor forme de existență. Acestea și-au pus amprenta pe structura sufletescă a oamenilor. Nu avem, asadar, de-a face cu un univers fatalmente închis și imobil. Legăturile de rudenie, ele însele, sînt grăitoare în acest sens (Smaranda, mama prozatorului, venise tocmai de la Pîlîrș).

În zăua aceea de pe urmă a priceput că nu mai e în el suficientă putere să intre în alt an, știa din satul său că moartea se poartă lingă patul nevastului și așteaptă să sune ceasul și ceasul acela el nu voia să-l afle în pat, nevoia de libertate, atît de supărătoare pentru contemporanii nu l-a părșit, pînă la sfîrșit, dacă își asumase riscul de a înfrunta consistoriul de ce să se supună pasiv fatalității? Decît s-o aștepte a preferat s-o întîmpine.

Și stătea Moldovei mîroșeau a plîne scoasă din cuport.

La Humulești copiii cercau harapnice și meserereau buhaiuri. Cel foarte mic îl n-avea atîtă asfințit și pornească vinătoare de colaci. E posibil pe străzile Iașului să fi intrat deja mascuți cu porci imbițai de tăciune. Și, fără îndoială, în bojdeacă alutului doșea în coape. Mîroșea nespus de bine a foc, a plîne și a sărbătorii.

„Trebuie să fi fost în aer o bucurie ciudată, căci el, care simțise demult, moartea dîndu-l țiroale, voia să se arate nepăsător. Dar nu era. E drept, se pregătise să intre în nefîntiță așa cum se pregătise în tinerețe s-o slujească, dar și atunci și acum se răzvrătise. Îi plăcea să trăiască, să apuce viața cu toate cele cînd simțea, căci el făcea deja parte dintre aleșii literaturii române. Zeitatea copilăriei în opincii, Nică, fusese deja rîcolit în marmură și reziste vîrșii și să dureze cît satul românesc.

Cine va avea timp în ajun de An Nou să se gîndească la toate acestea? Cine a avut timp acum un veac, în ajun de An Nou, să se gîndească la omul plin de talent și de contradicții care se prîhănea pentru totdeauna pe poezia unei tîntunțeri? Puțin, foarte puțin atunci. Aproape tot astăzi. Să nu uităm decît, în acest an, mai ales în acest an, cînd războiul ne vorbă la poartă, că a fost cîndva printre ei și-un băiat cu părul bălăi, „vesel ca vremea cea bună”, strîmbuțat și copilăros ca „vîntul în turbarea sa”.

Ecaterina Preda

Adrian Costache

O viță, o viață și un nume

NUME ROMĂNEȘTI

nul și popular Gordana, care, în „coupage” cu o altă viță indigenă, Crimposia, dă unul din cele mai sprînzare vinuri din podgoria Drăgășanilor, se trage de la numele generalului roman Gordinus, care, după ce a luat parte cu legiunile împăratului Traian la cucerirea Daciei, cucerit la rîndu-i de „vinul învinșilor”, și-a ales sălăș în podgoria lor și a rămas în ea pînă și-a dat obștecul sfîrșit” (Al. O. Teodorescu, Inter pocula, Editura „Dacia”, Cluj, 1972, p. 191—192).

Bine, bine, dar nici profesora noastră, nîl vestitul Păstorul nu sînt lingviști specializați, chiar dacă nu se poate spune că nu se pricepe întrucîva. Cîntăm deci în singura lucrare de strictă specialitate, Dicționarul al numelor de

familie românești, al lui Iorgu Iordan. Ce găsim?

„Gordan” este „tema” bg. Gordanski, deci și a numelui românesc Gordanschi; cf. și rus Gordanov. A se observa logica argumentării, proprie întregii lucrări, cît puțin ciudată: „tema numelui bulgar”, deci și a numelui românesc.

Pe de altă parte, cu toată atîmă pe care nu se poate să nu o avem pentru Păstorul, mărturisim că pe respectivul Gordianu nu l-am găsit nicăieri. Am dat în schimb peste un cunoscut Gordianus cu care confuzia a fost posibilă (mai cu seamă, „inter pocula”) și anume Gordianus III, împărat solțat (225—244), care a trecut cu siguranță peste teritoriile dacilor prin anul 242. (cf. Enciclopedia civilizației romane, București, 1982), curmînd un atac carpo-gotic asupra teritoriilor romanizate.

Și, pentru că veni vorba de Gordianus, în limba română ar exista și un nume Gordian, uso: de explicat în legătură cu împăratul (care și el își va fi luat poreca de la orșul din Asia Mică, unde Alexandru a tăiat celebrul nod), pe care DNF îl dă: „bg., rus., ucr., Gordian”. Tot în DNF, numele Gordău (care, de-

Modernitatea povestitorului

parent ușor clasabil, (clasic folcloric, scriitor popular etc). Creangă are — nu se putea altfel — dimensiuni ale modernității unui spirit care întuiește structurile povestitorului probleme ale veacului trecut. Imaginea unui Creangă modern nu este, desigur nouă — numai dacă ne-am referi la studiile din ultimii zece ani — dar nu întotdeauna demonstrația acestei modernități, este făcîndu-l înțeles, făcîndu-l să apară în așezările, axiomete al abstracțiunii nesprînjite de realitatea concretă a textului. În fapt, cea dintîi trăsătură a modernității lui Creangă vine din continua tentație a relativizării, ilustrate mai ales prin felul în care registrul solemn sfîrșește în umor (finalul părții a doua a „Amintirilor”), iar încărcătura lirică este cenzurată, atunci cînd aceasta tinde să iasă din albia narativă: „Însă vai de omul care se ia pe gînduri! Uite cum te trage pe furis apa la adînc, și din veselia cea mai mare cazî deodată în uricuoșă intrare. Hai mai bine despre copilărie să povestim, căci ea singură este veselă și nevinovată”.

Găsim aici un refuz al trăirii meditative, al descrierii în locul narării, un refuz al gravității în numele, poate, al celei dualități a structurii povestitorului. Alături însă de o demontare are drept efect subminarea structurilor fabulosului care este trusc comoromis prin „fracturarea” lui de către real, lată-l, de pildă, vorbind pe Ochilă „Iacă — începu el a răci cu o simțită — înțelegînd adică stădăul așezării ca sămîșca și străvezii ca apa cea împede; ...văd iarba cum crește din pămînt; văd cum se rostogolește soarele după deal, luna și stelele cufundate în mare, conacii cu virful în ios...; văd în sfîrșit ceea ce n-ai mai dorî să vadă nimenea, pentru a-și osteni vecherea: văd niște guri cascate uitîndu-se la mine...”.

Procedul esențial al unei asemenea vizuini narative este desigur ironia, dar el a fost prea mult văzut ca expresie a unei ingenuități populare și prea puțin sau deloc ca modalitate de autocenzură a unui suflet ce presimte zăbătele și crizele modernității.

Văzîndu-se în Amintiri (exagerat sau nu) „naștea romanului modern”, iar în Harap Alb „deschiderea basmului către roman”, s-a stabilit de fapt relieful specific al realismului lui Creangă, în care se vede o înțelegere a demontării despre un Creangă ce trebuie văzut și cu alți ochi. Modernitatea oerel a fost înțeleasă ca venind fie din libertatea pe care și-o asumă față de limbaj sau față de speciile literare consacrate, fie din înțelegerea graiului asupra mit și realitate. S-a insistat mai puțin asupra conștințelor „în conținut” ale acestor aspecte. Spargerea granițelor dintre mit și realitate, de pildă, (dar nu „demitologizarea”, cum s-a zis, ceeața fiind ultima fază a crizei mitului) a avut o urmare esențială în țevarea ce sînt în „degradarea tipologică”. Conventionalitatea eroilor din Harap Alb (înțeleasă ca exemplaritate) este mereu pusă în discuție. Hiperbolizarea personajelor fantastice este compromisă de ironie și umanzare, iar fabulosul tinde să devină grotesc și caricatural, dar nu ca produs al unei vizuini romantice, ci a unui spirit raționalist, modern, care înțelege grotescul mai mult ca semn al unei forme, decît al unui conținut. Acestei degradări tipologice i se asociază organice „mediocritatea” a personajelor (avînd o anumită relație cu anonimizarea (realității a personajului), care produce și o mediocritare a valorilor morale (poate chiar o criză a lor), atît de împede și de înalt afirmate în basmul tradițional. Semnificativă pare, în acest sens, insistența lui Creangă (în Harap Alb) asupra esecului celor doi fi de a pleca în curtea împăratului Verde. În apele ironiei cu care țată trează esecul lor, se ascunde o nostalgie pentru vechile valori „eroice” al basmului (eroicului caracterizînd deopotrivă basmul și epopeea, ca specie ale lumii tradiționale), ce sînt înțelegute ca locuie cu destine comune (valori comune), anonime chiar: „Și de acum înainte, zice prietului fii, ducă-se din partea mea cine știe, că mie unuia nu-mi trebuie nici împărăție nici nimica; doar n-am a trăi ești lumea ca să meslenească mîna!” (și în vîntul de criză al vîntului sînt mai explicit în privința mentalității și ideilor: „...slava Domnului, am ce mîna la casa dîmățale”.

Replia împăratului, posemorit, este pe înășură, căci se înțelege, probabil, schimbarea: „...asta umbrați numai așa frunza frîșălcului toată viața voastră, și să vă lăudați că sînteiți feciori de crai, asta nu mîroșă a nas de om”.

Se pare deci că din lumea veche au rămas mai mult formele și insistența lui Creangă (în Harap Alb) asupra ironiei, dar prin tentația care liemului ei evidențiază și un sentiment al unei crețe de valori. Eroismul, curajul sînt înlocuite, asadar, prin vorbe iar vorbărie suprimă realitatea și ascunde astfel destine mediocre, comune. Vorbăriea împăratului asupra faptelor, o aminează, faptă înțeleasă ca emblemă a unei lumi exemplare, vechi, iar cuvîntul ca semn al relativizării și aproximării nesfîrșite — caracteristici ale lumii moderne. Aceasta mai înșeamă, în planul structurii interioare a textului, înțelegerea expresivă de greutate către forma, tragedia (drama) fiind înlocuită cu comedia, căci felul în care o lume își exprimă criza este tocmai comedia, esențială fiind aparența și nu esența.

Eroismul vechilor valori, criza basmului (sau a mitului) se vădesc ca presăntă de aceea, în felul în care vorbesc personajele, nu neapărat înțelegînd, ci lipsit de ceremoniositate... Dađa din primele pagini, sfînta Duminică de mai tirziu, își dă drumul la gură în acest fel: „Fecior de crai, vedeați împăratul! Spune ha! A ce te chinuiește; că de unde știi, poate să-ți ajute și ea la ceva?... Formele limbajului care „înfințează” realități par a fi uitate, frecvența tuologicele dă de bînuț că limbajul a luat-o razna, desi unor, în drumul lui către o nouă organizare, și el devine dilematic: „Poate să am, poate să n-am — zice fiul creștului ca răspuns la întrebarea dacă n-are nevoie de-o slugă — uitîndu-se țîntă în ochii spinului — dar acum deodată mă las în voia întîmplării”.

Să trece astfel de la basm către roman, iar romanul este expresia artistică a unei alte sensibilități, comune de regulă, degradînd eroicul epopeic. Într-o asemenea evoluție, alterarea tipologică devine așezare tipologică. Spiritul este personajul care pare a fi depășit împăratul ca-țegoză în bine și rău, a tulăvînd mai degrabă o amoralitate confortabilă. Sovăzîndu-și nostalgic, Făt-Frumosul se transformă într-un înștrînd într-o lume de tranziție, care mai are sînsa (el) de a-și confirma vechi idealuri, în vreme ce țatăl lui aparține clar unei lumi apurînd.

Depășînd astfel, prin complexitate artistică, basmul, nu atît ca formula literară, ci ca expresie a unei realități simplificatoare, ce nu mai corespunde lumii moderne, Creangă întuiește relieful acestei lumi în care toate simbolurile — de la Zmeu la Făt-Frumos — sînt puse în discuție și o face cu nostalgia celui care visează în secret absolutului.

tasîndu-l-se sufixul, ne duce tot la Gord- este explicat prin -ung, gord- „muștucul cîmpului” și rus, Gordov, Gordubina. De ce un om și-ar fi luat numele de la... „muștucul cîmpului” ne e cam greu să înțelegem, mai cu seamă că ar fi trebuit să știe și cum l se zicea în maghiară!

Ștefan Pașca notează însă „pentru Gordian, nume de familie atestat la Volevodina a Marii în Făgăraș: „Cf. gordan, „bob de strugure copt mai devreme” (D.A. s.v.) sau mai curînd nume de sfînt Gordianus (cf. Mareș, LXXXII, 89). Să fie vorba de sfîntul numit și Cordie comemorat pe 3 ianuarie? Oricum, bîgăm de seamă că el vine dintr-o țară, de pe teritoriul de asemenea romanizate la vremea lor.

Cum antroponomia — și mai ales cînd e vorba de nume de familie — este un domeniu în care lingvistului îi este permis să fie mai puțin atent la legile fonetice, date fiind variațiile grafice și neglijențele de pronunțare, trebuie să ne uităm desigur și la nume precum Gordun ori Gordion. Ele ne vor oferi însă prilejul unor alte constatări interesante. Deocădată rămînem la părerea că Gordan se apropie mult mai mult de denumirea vitei românești (sau de o vechie temă Gord-) decît de nume luate de prin alte părți.

Cezar Tabarcea

am înțeles într-o ocazie oarecare o persoană numită Gordian și, desigur, numele nefiind foarte obișnuit, m-a făcut curios. Cum am constatat că mulți oameni nu numai că sînt interesați de originea numelor pe care le poartă, dar caută și informații în familie, am cerut eventuale lămuriri.

Fînd profesoară de limbă și literatură română, persoana căutase singură explicații. Reproduc, cu autorizația domniei sale, cele ce urmează: bunicul său, de prin părțile Uraltului, a fost podgorean și se numea pur și simplu Bratu. La sfîrșitul secolului trecut, el s-a apucat să cultive un soi de viță de vie numită Gordău și, cum în zonă erau mulți Bratu, porecla s-a lîv de la sine — Bratu, cel care cultiva Gordău, a devenit „Nea Gordan”. La o proximă înregistrare, copiii săi au preluat acest supranume.

Într-adevăr, Mieuș dicționar enciclopedic spune: „Soi românesc de viță de vie, cu ciorchini mijlocii, tronconici, boabe ovoide, verzi-gălbui; produce vinuri curențe și masă”.

De altfel, cine n-a auzit de „Gordău”? Avînd însă not un „mare maestru al onomologiei, am căutat de îndată orin scrierile lui Al. O. Teodorescu. Era imposibil să nu se căsoască o referință la Păstorul I și iată-o: „Legenda spune că denumirea unei vițe, științific Gord-

aurelia berariu

De vorbă cu mine însămi

De cind ne-am cunoscut
Adun în picioare întreaga mea copilărie.
amețitoare imagini ale călătoriilor
petrecute prin visuri de flocioară.
Ascult din nou fâșnind iarba mării
și glasul buucii cum urcă din flori
Nu mă mai doare — lată — umbra pădurii
cind păsările s-au întors în vară
Steu deseori de vorbă cu amintirile
strînse la sărbătorii pribege
Plîng și mă bucur de trecutul meu
Zămislit rîșnitor.
Acum, cînd la vama iubirii tale,
îmi potrivesc între margini speranțele.

La '916

Erailor fără nume
al Dobrogei

La o depărtare a cîmpiei fără nume
Într-o bezmetică voră de demult
S-au dus să vadă românește,
Adică apărîndu-și iubirea, copiii,
Toamnele și satul,
Soldații fără număr, tineri și bătrîni.
Trupurile lor împușcate au ridicat o mevîă.
Verdea movilă de la Muraton,
Ca veghează lanul și liniștea dimineții.
În fesenul ierbi
Cade uneari o stea.
Și se aude un glas !
„Aveți, fiilor, pămîntul de-acasă
Și istoria,
Și gloria,
Și mormintul nostru
Comun.
Datli-ne doar dorul vostru
În fiecare zi...”

Așteptare

Mă tem de tăcerea muntilor
Și de înalțul dincolo de ei,
De toate gândurile nevăzute
Care se risipesc în noaptea singurătății.
Dar cel mai mult mă tem de mine
cînd te voi sîrta,
mine,
în prag.

I. Sabău : „Ce te legăm codrului...”

chiar nici nu m-am gândit că am putea fi
fericiți împreună.
nici nu m-am gândit că existo noastră
ajută la ceva.

III

altfel la ce-oi fi bună tristetea, dacă n-ar
exista fericire
te invit la mine, singur, în camera
alăturată cineia mea mă părăște
îmi doresc un bal, să fim împreună
în sufrageria castelului,
să comandăm melodii, să aruncăm bani
lăutarilor,
să ne prindă dimineața de mină, să ne certe.

IV

uneori aud lungi cuvinte de dragoste,
un tînguț superb,
nu știu dacă ai primit ultimul meu poem
publicat,
am primit în dar o balerină, plutește prin
cameră

V

aș fi putut să te ating cu adevărat, mă gîndesc
totuși asta nu ajută cu nimic zilei să-ți
continuie cursul
dragostei mele să dea în foc
(orbului să vadă lumina)

cu toate acestea să presupunem
oh te-am atins cu adevărat
întreb are cineva nevoie de mine are cineva
nevoie de aceste umile cuvinte.

mulțumirea în lucrări

am lăsat desupra, ce să mă...? Am
lesit. Și asta n-o spun eu, o spun alții
cînd sînt între ei. Nu știu cu cîtă plă-
cere o spun, dar o spun, că le vad eu
gîndul în ochi, în ochii fraților mei și ai cum-
natelor mele. Le scapă vorba piezic cînd nici
nu te-astept. Făi ce vru să zică mai alături,
cînd serbarăm evenimentul, cumnată-mea So-
rica, a lui Liviu? „Baremi nu se făcu cu ea
doctor de oameni, se făcu de copii; mai scă-
pam și noi la ea c-un certificat, c-o scutire,
fără plocon. Că ce-o mai legănam cînd o adu-
ceam la ai bătrîni! Nu mă lăsa toată noaptea
să dorm și eram și cu burta la gură...” Da ce,
parcă n-o s-avem nepoi? O să-ți umplăm un
salon, doamne fereste! — continuase vorba, o
dusese cit o dusese și o scosese la drumul ei,
Florina, nevasta lui mare, a lui Tudor.
Ce să mă...? Filică-mea, Elvira, a țesit medic
— prima din neamul nostru, al Arghireștilor.
De frate nu pot să zic nimic. O umbla vreo
umbră ai prin sălile lor, dar singele apă nu se
face. Toți trei s-au repezit la Elvira și au
pupat-o, parcă au luat-o în muștii. Tudor a
lăcrimat de-a binelea și nu l-a mai dat drumul
Elvirei de sub brațul stîng, de la inimă, zicea
el, pînă n-avut nevoie de amindouă mințile
să-și tale triphura.
Dacă as mai lăbut și cu băiatul în toamnă
la Silvicultură, parcă altfel m-aș uita în ochii
Soricăi și, mai ales, ai Miei, asistenta, înțepe-
nia asta a lui frate-meu Costea, care n-a scă-
pat o vorbă tot timpul, dădea ochi fripturii,
parcă o opera cu cutitul de masă. Abia la sîr-
șit, a scos din geantă un steocop și i l-a pus
Elvirei de gît, apoi s-a făcut că nu pupă pe
toți alăturîndu-și obraji de fiecare și a plecat
fără să-l mai aștepte pe Costea.
N-am încercat nicodată să împrerez apele
dintre mine și Măia. Și le-o fi împert și apel
de ne-o fi uitat în unde și să fi văzut cine
sintem noi și cine e ea, Măia, fata aceea sfioasă,
adusă de Costea acum opritpezece ani, într-o
larnă cumplită, numai într-o zeghe de pardestiu,
toamal de la Cluj, luată, zice-se, dintr-o casă
cu slujă și pian. Aș fi vrut să-și sic numai alții:
„Acum bag eu de seamă, dragă cumnată, că
de mult te-au prețuit ai dumitale de au început
să moară și nici la moarte nu te-au căutat!”
Dar nu l-am zis, ne-am învățat cu ea așa, în-
toasă, că, dacă frate-meu Costea n-a frint-o,
de la el încolo, nu mai era în căderea năimănu.
Noi, Arghireștii, băieții lui Petre Arghir, pas-
tru, cîți sintem, n-am băut cu pumnul în masă,
am îmbrăcat viața așa cum a fost, desi ne-a
cam strîns pe la subsuori mai ales cînd eram
mic. N-am răcit să ne audă veșnii că am dat
de răchii și nu ne-am certat copiii de față cu
alții. De multe ori, am vorbit între noi cu gura
închisă, asta pentru că, față de orice s-a ivit,
gîndurile noastre au fost gemene.
Pe tata l-am pomenit cu ochii aprinși de do-
gorea cuptoarelor, pomeții obrazilor îl dădu-
ră într-un fel de roz spălăcit, care aducea
mai mult a tristete decît a sănătate. Cînd venea,
ne puneam mina pe creștel la fiecare, pară
re-ar fi măsurat zilnic, și strecura printre buze
un „Ce faci-m?” Asta însemna și întrebare, și
mîndrie, și griji, și amintire dacă se cerea.
Citecătă, venea înflorit: o veselie nepotrivită
î se instala în ochi și în brațe, căca rar și îi
desluseam în paș un fel de frică grătoasă.
Atunci stîm că băuse. Momentele acelea le
respectam cu sfîntenie, și noi, și mama. Se
scula spre seară poseomorit, fără chef, cu mil-
nile bălăbăndu-se pe lingă el ca picioroarea
unui călăreț pe desele. Ne ocotea, parcă și
rămînea mut pînă țirziu, pînă cînd mama găsea
o vorbă a lor, a amindoură.
El s-a dus la cuptoare că l-a dus tată-său,
Dumitrașcu Arghir, iar pe Dumitrașcu l-a dus
Iancu Arghir-Priscop, al bătrîn, că pe el l-ar
fi dus alții, tot Arghir sau Priscop, păstor, că-
rău, se zice că l-ar fi jăduit lupii turme și ar
fi venit la oțelărie să-și facă un furcoi de
otel, și n-ar fi mai plecat. Sau poeta că vine
vine și mai de departe, că, prin părțile nos-
tre, mai toată partea bărbătească a căutat
plînea pentru ai casei, și asta de mult, de cînd
o fi băgat vreunul de seamă că munții noștri
rucinesc în toate anotimpurile.
Și pe noi tot așa ne-a dus tata. Venea un
timp cînd ne bătea pe spinare și zicea: „Băă,
te-ai cam făcut de treabă! La loamnă te iau
cu mine”. Acolo ne da în grîja altuia cu care
el vorbise mai dinainte. „Uite-l, bă Vasile, așa
e, și-l dau în grîji. Fă-ți rost de un retevel și
cînd nu te ascuți, să dai, să nu te-ncurci! Să
vîni la mine băut, că-l mai dau și eu”. De
ce să-l bat eu? — zicea ne Vasile străduin-
du-se să rălmă încrunțat — mai bine îl tri-
mit să-ți judeci că e copilul tău.”

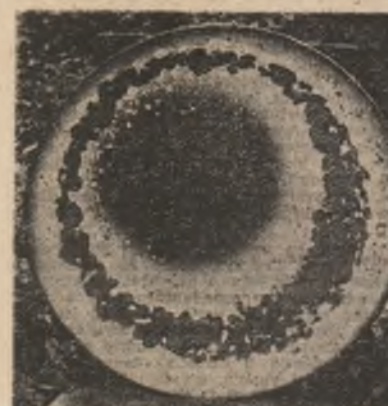

nicolae fulga

Nu ne-a trimis pe nici unul dintre noi, nici
nea Vasile, nici Grăia, nici domnul Servinachi,
că pe Costea nu l-a mai dat, l-a oprit laia
lingă el. Ne-am așezat repede, am intrat în
apele tatei ca boboci de rată, care înoată de
cum ies din găoaie, era un fel de menținere
a noastră, a Arghireștilor, acum o luam numai
în primire. Hala 2, unde ne rînduise tata pe
toti după ce învățasem să ne uităm în foc și
să ghicim cît de furioasă e zama, devenise a
noastră. Dacă striga cineva, Arghire l răspu-
deam doi sau trei, cîți eram pe aproape. Îmi
plăcea, mă știam stăpîn pe violoul acela în-
candescent, mai ales cînd simțeam credința
brațelor fraților mei pe lingură alături de ale
mele. Mă umplea un simțămînt de putere și
de siguranță pe vremea aceea. Nu, nu era mir-
dria de oțel. Despre asta am auzit și, mai
ales, am cîțit mult mai târziu.
Cu timpul, viața a deschis pentru mine alte
roștri. Am fost chemat și, un om căruți, care
lucrase sub brațul tatii la tinerete, m-a prins
de amindouă mințile peste masă și, așa înlă-
țuții cum eram, mi-a zis:
„Tu ești al lui Arghir?”
Nu m-a lăsat să-l adevăresc. A continuat
acomonindu-mă în ochi cu ochii lui ca de fată,
mari și albaștri.
„Aveți nevoie de tine!”
A doua zi m-am dus la tata să-l întreb. Era
în grădina, răscolea după niște cartofi schlo-
diți de secetă. I-am spus. El s-a așezat în că-
rare, și-a aprins o țigară, a tras din ea cu
sete, a dat fumul afară într-un oțat și a că-
zut în tăcere. Privea la fumul albaștru ce se
mîldia lenevos în aerul rece al dimineții și ius

Cornelia Manea : „Cintec”

Florin Bondoc : „Lucașfăru”

Cornelia Manea : „Cintec”
Florin Bondoc : „Lucașfăru”

Cornelia Manea : „Cintec”
Florin Bondoc : „Lucașfăru”

chipuri ciudate. Abia după ce am stat lingă el,
mi-a zis:
„Mă, tu mă întrebi ca să scapi de-o grîji, că,
dacă n-al vrea să te duci, nici n-al avea de
ce să-ți spu!”
Era pentru prima dată cînd făceam un pas
fără vada depînă a tatii.
N-am știut ce s-a petrecut atunci cu frații
mei, dar ceva am simțit de se petrece. Din
vorbe și din tăcere am simțit. Era o răsucire
a gîndurilor, o rezezare, era ceva căruia n-am
știtu să-l zic pe nume atunci, iar mai țirziu
mi-a fost teamă să-l zic. Am crezut că așa tre-
bue să se întimplă cînd nu te mai vezi unul
cu altul în fiecare dimineață, cînd nu-ți mai
amesteci merindea, cînd nu-ți mai simți unită
credința brațelor. Odată m-am dus în hala 2
din însărcinări ale funcției. Frate-meu Tudor,
cîl mare, minca dintr-un corn lung, spart și
umplut cu bucățele de slănină prăjită. Noi
aveam din obicei care, după cite aveam să vîd,
se menținea și acum; cînd minca ceva unul
dintre noi, îl ducea la gură și celuilalt. Tudor
l-a dus la gură lui Vasiliță, fiul lui Liviu, al
doilea frate al nostru. Băiatul făcea practica
tot aci, în hala 2, sub ochii lui Tudor. A mus-
cat zdrăvăn și a mirrit ca un căel cu gura
plină. Tudor s-a uitat după el cu o undă de
dragoste în ochi și a continuat să rezeze din
cornul acela cu dinții lui mari și puternici. Mie
nu mi-a dus cornul la gură. Abia cînd mai
avea puțin între degete, mi-a zis: „Poate vro-
ia și tu, dar sînt murdar pe mină...”
M-am gîndit că și copiii au mai săpat între
noi. De fapt nu ei, ci modul cum l-am crescut
și l-am învățat. Toți copiii noștri, al Arghireș-
tilor, s-au născut buni, sănătoși, au învățat bine,
au fost cumînți. Numai că n-au îndrăznit să
iasă afară, au rămas cu picioroarea pe vatra
caldă a uzinei. Tudor și Liviu și-au ținut copiii
liniți și au răstăit fără să-și ceasă și mie
vreun sprîjn. Chiar și Costea, ai căruil copii
sînt mai mici, are aceleși gînd. Despre ai mei
nu zic că s-au nimerit mai bărnici la carte, dar
Zoia, nevastă-mea, fiind învățătoare, a știut
să-l poarte pe alte drumuri, le-a pus mai mult
Hietze în vorbă și a mîscărit-o puș și a în-
văț în fiecare zi lectia urcusului, iar dacă
astăzi vorbim despre succesul Elvirei, vorbim,
de fapt, despre succesul Zoiei.
Dacă Mircea ar reuși să intre în toamnă la
Silvicultură la Brasov atunci s-ar desopărî ape-
le de care vorbeam, s-ar vedea că și drumul
meu a fost și el un drum, drept, că dacă a
fost suitor, l-am suit singur, mai singur decît
și incheipule ei, fiindcă ei le-au dus toate în
doi și în trei, că și o vorbă, dacă ai cîți s-o
spui, dar eu...
Și de ce n-ar lua? A fost în stare de alita
rivia septuaginti înregei pînă noaptea țirziu.
Cîna luca cum camăra, a băgăa unde avea ce
gîndu să ajunga cîntecul, și așa, alina, ocu-
li ei erau rămași tot acolo în lumea aceea de niire
și caruajele botolează parca anume să nu le po-
tăză minie. Ce s-a împutat în vara la exame-
ne ce geneaica a tot ce o supăre neastepăta
a sușanșei, un fel de ciunțare a conștientului
și sau sulișese, făcuse toate nișe la noaptea și
n-a mai încapat în el a doua bucurie. Zică că
i-a cuprins ceva așa ca o irica, un tremur ma-
runt și s-a urcat în capul pieptului și a simțit
cum îl cade capul pe mîini. Cînd și-a revenit
și l-a împert din nou ogînda mîntii, era
într-o stare de rău. A țesit alțara, a ștat un timp
pe zidul rece, s-a uitat la mîini și a an-
pormit multii spre gară. Acaș a sarutat-o pe
maica-să și a rugat-o să nu plînga, pentru ca
ei va lua în toamna la facultate oricum, chiar
dacă vor fi locuri foarte puține. Maica-să se
pencuse în brațele lui, eu rămăsesem în spate
și mă bucuram de satura sa, de pară atunci
î vedeam pentru prima oară.
A creșcut greu Mircea, l-am așteptat pînă pe
la cinsprezece ani, apoi odată l-au rasărit ure-
rili, brațele s-au lungit, focurile virșiei i-au
năvălit în obraji cu broboane mărunte și, în
numai un an, a început să se arunce cu noi, cu
Arghireștii, mare și întunecat, cu sprincene
groase. Dar eu nu l-am băut pe spate; la cup-
toare se mergea acum din alte porniri. Tot cam
atunci a început să-și descurce picioroarea din
laturile de mătase în care îl țineu maica-să,
și cumulea glonzele de ce mai rămăsesse, că o
pasăre liberă. Apoi și-a descoperit verii cu care
nu se văzuse decît la aniversări rotunde sau
cu ocazia unor zile onomastice. Acum, dumie-
nicile și chiar în unele seri, erau împreună, fie
împleau casa la noi, fie că el lipsea de acasă
pînă țirziu. Se simțea bine cu toți ai lui, Li-
viu, cu Cristian, cu Lena și, mai ales, cu Virgi-
ca, care deia lucră. Vasiliță era mai mare ca ei,
dar nu lipsea decît în cazul că era în schimb.
Al lui Tudor, Gabi și Tuța, veneau mai rar;
stăteau toamal în cartierul gării, dar cînd ve-
neau, nebulina era întregă, paturile și covorul
se umpleau de revăta, dîtănoarea se coposea cu
sute de decibel în ferestre, sufrageria de-
venea salon de dans, Zoia, deși nemulțumită,
încea să-l domolească cu prăjiturii și alte
dulcețuri. Cînd era un film bun în oraș, ple-
cau cu cîrful, umpleau strada. Dacă se nime-
cea tata pe la mine, se uita după el și îl mira.
O dată, Mircea a venit cu ochii umflați.
„Ce s-a întimplat?” — l-am luat eu din
scurt.
„Am luat un pumn” — mi-a răspuns el amă-
rit, dar cu o îndrăzneală care nu mă lăsa loc
de amestec.
„Fă cum?” — am mai întreat eu totuși.
„Ne-am încălecat cu unii; un smecher a jîg-
nit-o pe Lena! Uchiu! Liviu!” — a fost răs-
punsul. L-am lăsat; venea Zoia cu o compresă
și curgea apa pe covor.
Alta dată, a venit la ora schimbului dol.
„Unde-ai fost, pînă la ora asta?”
— m-am repezit eu la el.
„Azi am avut două ore de practică în tur-
nătorie”.
„Asta a fost pînă la ora șalesprezece?”
„Da, dar am rămas cu Vasiliță, m-am pîm-
bat cu podul rulant”.
„Cine li-a dat voie să te urci acolo?”
„Măistrul de tură, unchiu! Tudor. Poți să-l
dai telefon și să-l întreb”.
„Și tu ce-ai mîncat de azi de dimineață?” —

incunjurător asupra individului. Experi-
ența ce o parcurge astăzi Dana
Urdă-Sabău urmează celei relevate
mai înainte de cinematograful, vizuinea
săie evocîndu-le de aceea ale lui
Tarkovskii sau de Apollinaire. Și acestea,
la rîndul lor, reținînd pe un al plan,
se întesece, apucătuile filosofice ale
unor Sartre, Kirkegaard și Marcuse.
Artista bîimăreană pornește la drum,
asadă, pe versantul tentativelor in-
tellectuale, unde formele li se
înșală magia ideilor subtile, iar
lumea se concentrează într-un gest,
într-o privire sau într-o atitudine,
eliberată de orice reper spațial. For-
mele, ruzos conturate, capătă dra-
maticism în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie, oculte, gîturile, stenele,
albastrul cocit accentuînd deperso-
nalizarea cadrului și a întrezulii său
continut. Totul pare să treacă dincolo,
să se scufunde în alveola lor vidă, oca
materialitate. Cîntecul sau transparen-
ță, alburlie

I-am mai căutat eu totuși o vină care, după Zola, era cea mai gravă.
„Mi-a dat unchiul Tudor să-mi ducă dintr-un corn cu gâmbă prăjită”.
Eu am tăcut brusc, iar Zola n-a avut cum să înțeleagă de ce am tăcut atunci.
Dacă ar lua admitterea la facultate, toate acestea ar rămâne ca niște pete de culoare pe hirtia albă a vieții lui. Dacă nu va lua, vor deveni cauze. Așa sîntem noi, oamenii, gustăm dreptul ca pe o băutură și adăugăm fapte după gust.

Asa gîndeam, așa judecam, așa credeam pînă acum două săptămîni, pînă cînd Mircea a plecat spre Brașov cu aceeași valiză plină cu dulciuri, purtînd speranțele noastre ca pe un steag de izbîndă. Nu l-am mai însoțit la Brașov cum îl însoțisem în vară. Am stabilit numai că va locui tot la coana Maria — o rudă a noastră mai îndepărtată, căreia îi dădusem telefon în ajun. Ne-am întors tăcuți din stația de autobuz și am început așteptarea. Așteptarea este o zare tulbură, fără sfîrșit, în care se fusese unelă pe aleele îndoieli și speranțe. Seara, făcînd ordine în camera de la stradă, Zola a găsit manualul de genetică în servanță. În noaptea aceea, îndolala a biruit peste tot și n-a lipsit mult să plec cu manualul la Brașov. Plecăm cu același tren cu care plecase el, însă la un reper pe drum, pe care îl văzusem în trecut, din receptor, vocea lui Mircea se surzea limpede, iar vorbele purtau cu ele multă voce bună.

„Tată — zice — am ajuns bine, dar nu sînt la coana Maria. m-am înțîlnit cu niște băieți cu care mă cunosc din vară și sînt în internet a mai bine, ne mai verificăm între noi. Să ceri scuze coanei Maria! La revedere!”
„Salut!” — m-am trezit eu zînd, și ei a închis.

Si așteptarea a început să ne strîngă din nou. Nici treburi zilnice nu ne mai ajutau la nimic. A cincea zi, cînd știam că trebuie să vin, l-am așteptat cu Zola la tren. Ne-am dus și la cel de noapte, și la toate din ziua următoare, dar Mircea nu mai cobora. Am dat telefon la Brașov. De la secretariatul auzem și o voce de femeie rece, pe care o înțelegem în greș, mi-a comunicat că printre cei reușiți nu figurează nici un Arghir. În după-amiaza aceea, eu și Zola am fost unul de altul, ne căutam de treabă fiecare în altă parte. Noaptea ne-am împuțat cu aspirin, orice mică înțepătură înăuntru de la Timisoara și întreba ce mai sînt deosebiți. Dar dintre toate acestea, cu fiecare zi care trecea, un alt gînd începea să pună stăpînire pe noi. Începeam să-l ocolim, dar cînd reușea să se așeze, ne săra răstărușul. De ce nu vine acesta? Am hotărît să plec la Brașov. În felul acesta scăpăm, cel puțin de lacrimile Zolei, care nu mai conțineau și ne teamă să-i lău urma de la internet. Nici acum n-am plecat. A intrat ne așteptînd și pe noi, dar pe ochii îl sticlea o băutură. A ridicat brațele să mă curățească și a strigat:
„Tată, te îmbrățișează studentul Mircea Arghir!”

Dar palma mea a căzut fulgerător pe obrazul lui înscrobit de suferință și nebarbierit. A înșărit trîntit câteva cline în poziția aceea, apoi a zis cu pilnșul în beregată:

„Mamă, nu dai și tu? Hai! Cursaj! Mai am un obraz!”

Apoi, cu un gest brutal, a scos din buzunar o hirtie:

„Poftim, domnule, sînt student la stiderurgie am fost la Timisoara” — și s-a năpustit orîntre noi spre camera de la stradă. Zola a ales să-l lăse pe masă și am ieșit în curte să mă luminez. Era un soare primăvărat, vocea Peste un minut, a sunat telefonul. Am așuna înaintea Zolei.

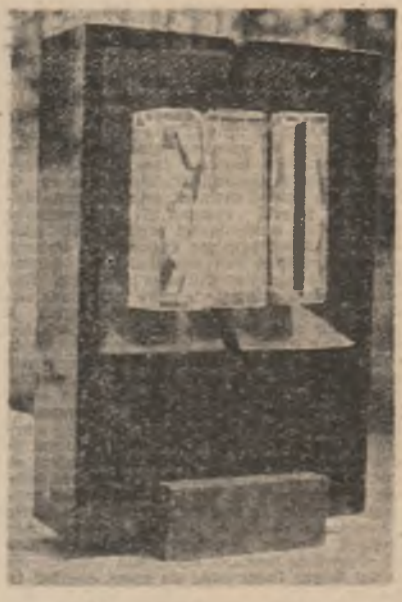
„Felicități, bă frățoare! Să-ți trăiești! Vezi că disează venim cu toții să te bem! Dar vezi-nim după opt, că îl așteptăm și pe Costea să vină din delegație. Dacă s-o putea, îl țin și pe-ai bătrîn!”

„De unde știu?” — am întrebato pe Zola.
„Păi, a venit cu trenul de dimineață și a dat de el de la tot!”

Am trecut spre buclărie și m-am uita în camera de la stradă prin perdeaua de la ușă. Sîntea lumini în pat, eu fata în sus și cu mîinile sub cap. L-am privit câteva clipe și mi-am dat seama că nu e Arghir Mircea, ci este chiar Mircea Arghir.

Acum merg pe stradă, pe trotuarul din dreapta cum te duce spre centru. Caut un restaurant, că pînă la opt, cînd vin Arghireștii, mi se pare un an.

Merg pe stradă și, nu știu de ce, am în ochi un arbore ale cărui crengi se îndolesc și intră țărăși în trunchi.

Viad Cioroiu: „Fereastră”

Cristina Iliescu: „Coloană”

dragos-bogdan iuga

Timp

Penduia între coli albe —
imorțînd o piatră
imi caut timpul
în mil de peșe infig
metlice hieroglife.

Riul curge invers în jurul casei
drogindu-mi arătămii din curte.

Nu mai piatră care a sărit pe
atîmă la gîtul tău ca o pasăre exotică.

Atunci ne strecurăm printre urtase sfere
de sticlă
secundați de oglinda gesturilor noastre;

mai cerem credit virtual
printre metlice hieroglife
ieșite din ceasornic.

Oglindă retro

Imi întinde o creangă
eu îi pieptăn iarba de furnic,
păsări migratoare cîdese piramide
ignora luna din umbra faronilor —
penaj colorat de o soapană.

Doi bandari se incalără
proclămind Strada Independenței;
profuș sîmrit
se așterne pe cîini jumulți —
pufuș lor visate pe me.

Cu obrazul încrustat
în piatră de ru
aud clipeci de meduze —

se îngroapă într-o scoală
nișpui
de miosul singelui adus de pădure,
în petele albe, sîrate
unde se infig stîndarde de luptă.

Imi întinde o creangă de mîslin,
eu îi pieptăn iarba de furnic.

Gratis

Pe hipodrom
mărdăluiesc la pas

furnicile;
potcovesc
gratis
pantofil
impotriva ceții.

Iconografie

Zîmbind
ți-ai strecurat frunza
pe sub ușă
ai fost Măr

cîntec
numele meu scos din registru
cînd nu plouă
arde-n privești
trupul tău gol —
icoană pe sticlă
cuvîntă
taina piinii.

Mediteraia

In gang
per-nearț
cerșet
peștii scilpesc;

(șobolani speriați
precum adînoară
peștii de orologiu din turnul primăriei)

Nocturnă răzburare
impotriva algelor de apă dulce.

nu în clipile mele își pîrguiește sînil
facioara
nu eu sînt mortorul celui ce este în stare
să fie acum fericit

miezul nopții

dacă lucrurile vor ieși din numele lor
de lucruri
dacă, uite-așa:
vor ieși din cuvintele în care eu stăt
și își vor lua lumea în cap
tu să nu cazî infricoșat de moarte
cu fața-n pămînt

dacă acestea de-atîta plictis și durată
vor ieși din denumirile lor
și vor lua-o la sănătoasa cine știe pe unde
tu să nu-ți izbești templele de pereți și să nu
urli
ca devorat de vîpăile iadului

cum să-ți spun?
dacă deodată albumul țigara pereții
se vor smulge din ceea ce sînt și vor apuca-o
aiurea

tu să nu scoți cuțitul și să n-asteptîi urmarea
ci ia-ți o adăvîrîță de pasăre
și prezint-o la vămii cerului

victor munteanu

uite ce este:
dacă deodată ți se face o sete
și tot mergi și deschizi ochii și vezi
și arsura îți taie rîrunchii:

— să nu bei toată lumina!
căci mulți au pierit în strălucirea
ei ucigașă
și-au orbit din pricina celor prea
clare...

dar dacă ceva te desparte și te opoșă
și te adoagă
și-ți vine să plîngi:
— bea și tu cit îți trebuie,

oricum te vei rătăci prin bezna rămasă...

vînt
bate vîntul și tare mai zboară un stol
de cocori
bate vîntul și asfințitul ăsta mă omeacă
cu zile

deasupra buruienilor aerul moare încet
inimă inimă
nu în inima mea își hrănește puil lupoaica
nici în trecutul celui cu tilcușul privirii ascuns

și zboară cocorii tale de-un strigăt de om
foarte singur
și în surisul tău trimet un băiat a fugit de acasă
zeii beau din limpezimea cerului
și tare mai încearcă vîzduhul un stol de cocori
inimă inimă

film

Farmecul confesiunii

● Jean Negulescu, născut odată cu secolul pe melegari craioveni, cu o ucenicie în universul pensulei și cu lăcomia în capitala efervescentelor mișcări artistice interbelice, se învîna în controversata cetate a filmului american, la Hollywood, unde timp de aproape patru decenii (între anii 1930 și 1970) semnează ca scenarist, regizor sau producător peste 100 de filme (60 documentare, 40 de ficțiune), dirijînd pe platouri o impunătoare pleiadă de interpreți din rîndul cărora nu au lipsit C. Colbert, H. Lammar, C. Grant, M. Monroe, L. Bacall, S. Loren, M. Chevalier, J. Crawford, C. Jürgens, R. Burton, J. Fontaine etc. etc.

Sub semnătura cineastului, care în anul '20 și-a început drumurile în artă la Academia pariziană Julian, a apărut recent un volum de savuroase memorii (*) în care farmecul unei însoțite evocare sensibilă, plastică, vie a unei lumi traversate, nu numai de marile nume intrate în istoria artelor seculului nostru, ci și de oameni anonimi, modști, cu figurante traiectioni existențiale.

De la întîlnirile cu Brăncuși și Modigliani, Cocteau și Tzara, Man Ray sau Picasso la evocarea marilor personalități din lumea filmului, produ-

teatru

Caragiale cu și fără satiră

● Regizorul, dacă nu vrea să calce pe cărări bătute montînd piese pe care orice elev alunge să le sîte pe de rost, trebuie să-și asume cel puțin două riscuri. Înainte de toate, să contrazică un model autoritar, pe care spectacolul și mai ales publicul l-au înregistrat ca atare cu decenii în urmă; și mai apoi să renunțe la sugestiile primare imediate, evidente, ale textului, lăsîndu-și imaginația să zburde, cu mai mult sau mai puțin folos, făcînd adesea din text pretext.

Dacă Ștefan Iordănescu a urcat pe scena Teatrului de Stat din Arad, „Dale carnavalului” a făcut-o cu gîndul la un Caragiale mai puțin satiric, în sensul așezat, a comiciului elaborat. Ne-a demonstrat, cu destulă temelnică existență, unii dramaturgi mai degrabă comătimitor față de zburcîmul și culorile lălnicelor mahalale. Celebrele personaje ale piesei nu mai sînt înfățișate neapărat ca niște caricaturi umane. Actorii arădeni joacă ca și cum ar crede în ce spun și în ce fac, ca și cum distrofia orticărului valori morale ar fi cel mai normal dintre lucruri. Nu e o idee foarte nouă, am auzit mai

mentalități și atitudini sugestive. Fără a-și uita prima dragoste — pictura, cineastul își însușește fermețtoarea suită de amintiri cu aproape 90 de desene, excelent paginate și reproduse în editia românească, majoritatea portrete expresive dedicate unor prieteni iluștri. Desenele ce mărturisesc solida formatale plastică a cineastului ilustrează fie acsevintele admirate de autorul Sanctuarului. Ite focal comic al pastsei, sugestiva caligrafie a profilului sau sarja amicală a caricaturii tandre dezvăluînd un autentic cunoșcător al psihologiei sublimat în esențele liniilor. Scrișorii și extrase din presă, inițiale și replici revelatoare, file de autentice istorie a filmului. În clipe de viață din biografi spectaculoase alternează firesc cu glume, evenimente mai puțin protocolare, privite cu un respectabil simț al umorului, nedezmînit nici atunci cînd devine autoronic. Notabilele autobiografice revelatoare sînt organice topline în suita amintirilor emanate din experiențele unui destin artistic de excepție construit cu tenacitate și înțensă lucrurie din a trăi. Traducerea temată de Manuela Cernat rămîne exemplară prin adevărate la ritmurile și sollicitările unui limbaj fluent, familiar, ce-și propune nu numai o maximă apropiere de cititor, ci și variate formule epice.

Călin Stănculescu
* Drum printre stele, amintiri europene și hollywoodiene, traducere de note de Manuela Cernat, prefată de Mihnea Gheorghiu; volumul cuprinde 88 desene ale autorului și 42 fotografii; redactor: Viorela R. Matei, Editura Meridiane, 1989, 344 p.

n. grigore mărășanu

Folosește starea-bomboană, melanholia

Scrie I, imi ordonă prietenul meu.
Scrie în tren, în papucul sburdător, în cafeașcă,
Folosește starea-bomboană, melanholia!

Scrie I, este singurul scîncet ce rămîne din noi.

Incoio, sîntem niște raci fierți.
Sîntem ciuboțica cucului
(ducă-se la naiba cacofonia), scrie,
Nu sîntem nici frunze, nici iarbă amară,
Sîntem a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n,
Scrie, este singurul semn ce rămîne din naufragiu.

Egoistule I, îi strig prietenului meu,
Egoistule I, îl iau de guler.
Egoistule I, trimi un picior în pupa novel.

Egoistule I, îi strig.
Egoistule I, îi strig.
Egoistule, mi-ai alungat perumbelul.

Al treilea rînd pentru Apollo

Prin aerul cu mironidii treci;
Te simt ca pe-o înfiorare,
Apollo. E anul tău, anul de 19 ani.
E anul metonic.
Bine-venit fili în Hyperborea,
în care laolaltă cu lebedele sacre
Te scali, fiul Soarelui să renască.
E un botex, reincarnare antică,
Fastul tău acvatic? E rodire!
Lebăda pe care-o vei atînge
în noaptea aleasă, se va prelăce-n
Femeie născătoare de zeu!
O, Apollo, strămoșule! Cum făcîtu-te-ai
Imprumutat de stîrpea elenilor?
Era la modă imprumutul de zeu,
Dar ce datu-ne-au în schimb,
Sobole pe grumazul Viteazului?
O, bărbat-lumină! O, zeu!
Fă veghea ta mai dreptă,
Mai cumpănitoare răspăta! Măcar
Acum, în anul de 19 ani,
Anul nașterii tale, cînd printre lebede
Sacre te-arăți dreptilor tăi,
Hyperboreilor.

Odă discretă

Slavă salviei I,
Cînd se ridică ea din pămînt cu sceptrul în
mină,
Împărăteasă, ea, o nobililor ierburii
tămăduitoare.

Slavă și gălbenelei, anghinarei,
Slavă sunătoarei și izmei de bălă,
Slavă pelinului și mușetelului,
Dar mai ales slavă și salvie de tun salviei —
Împărăteasă, ea, o nobililor semînții
tămăduitoare.

Cînd se ridică din brazde cu sceptrul în mină,
Se-nclină, galben, trupul bintuit de veninuri,
Smerit prohoade jertfa ei în floare
Spre veselie ficatului,
a fierii,
a pancreasbiancului,
a stomacului evghenicos
Hirotonisit în drojii de isarlikuri.

Dar mai ales slavă și salvie de tun salviei,
Împărăteasă, ea, o nobililor semînții
tămăduitoare.

Umbră a inimii

Fiecare are într-o inimă,
Într-o casă cit lacrima —
Steaua lui.

Eu, de pe dealul cu luminărele,
Te-am ales pe tine.

Acum merg prin întuneric
Și mă însoțește o lumină.

Hipnotică

Tinguit de ujbă,
De strapoane. Barcoze
Năvălute suie pe fluviu
Pescari sau hoji de scule
Ocrății de noapte?

Ascult apropierea lor
Sugrumată de taină.
Amintirea forțază surlaul.

În astfel de nopți,
Copilul pescarului pătrunde
Prin fereastră în biblioteca școlii,
Încarcă sîmul cu cărți
Din raftul cu poezie universată,
Apoi umărit de umbre
Se-ascunde-n odăița lui de lut.

Zorii îl vor găsi citind
Cu doi ochi de viperă Luna
Privește prin geom.
Hipnotizează.

Astfel începe ziua trandafirul

Cu foarfeca în mina noduroasă
Florarul intră pasnic în grădină.
Îngindurat trandafirul cîntă.

Precum acidul, melanholia.
De mătrăgună o tristetea zielei.

Să le înduri. Să le înduri.
Nimic mai mult.

Cintec de leagăn pentru tatăl meu

Cit dormi, pari mort, ești mort.
Imi spune aceasta lumina ce crește
Acum din tine, miinile adunate pe piept,
Gura rotunjită precum a cîntăreților
De madrigaluri.

Aunșit în camera-ngușă,
Sufli în leava de tun a philodendronului,
În garna acelei raze aprută pe buze,
Mistul de paloarea semimorții tale.

Trompetule, trompetule,
De n-aș ști că dormi, te-aș crede mort.
Clipa nu mai trage cu ochiul.
Dormi, dormi.

Malul

Imi place vinutul mal protejînd barcoze!
Seamănă tatălui meu pe cînd era în putere.
Cîrîge, ancure cu lanțuri înfigem în ei
Și-nădurător suride cu-aceiași dragoste,
Dulce semeție.

Valuri l-au lovit și ei, lată, mai salvează
Un copil de la inec. Focuri l-au pirjolit
Și larba cu vise noi îl împodobeste.
Încît mă trezesc mingîindu-l,
De parcă mi-aș mingia un mai vechi trup.

Seamănă cu verticalitatea inimii tale?
În el a o liniște marită, o iluminare.
Și oricî mi-aș spune că e un mal,
Eu cred tot mai mult că e tatăl meu
Pe cînd era în putere.

Nicolae Sucu: „Lucaefărul”

Plonjon

Dacă plonjezi
Și poți să-ți oprești respirația
Pînă la opt picioare,
De la crucea lor de piatră,
Înșirate ca niște menhire spre răsărit.

Acolo,
Cu fluviul peste trup dorm morții noștri.
Vara, cu sacul de aer în spatol,
Cobor la ei, printre rîscruci de ape
Și morminte. De m-ați vedea,
Ați spune că sînt strigoii.

Și-așa eu cred că cineva mai umblă pe acolo!
Că, dacă amintirea n-are chip,
În mîntea mea nu crede în fanteme,
A cui să fie umbra ce lușe din morminte
Și-n stînga mea că flacăra dispore.
De-ndată ce din dreapta mă apropii?

Să fie oare fosforul din oase
Reverberat în ancestrale chipuri?
Ori poate ne-ntrupate, vechi ființe
Măldăruind prin cîmpul subacvatic?

O, de-aș afla,
Lumina celui adevăr mi-ar da astîmpăr.
Iar frica nu m-ar împinge, iată,
Livid la suprafață.

EMINESCOLOGIA SUB ASEDIU

1. O LADĂ CU MANUSCRISE

Valetă adevărată a operei lui Eminescu începe odată cu primele editii ale ei. Un moment important în configurarea...

fierea, a slăbitului o editie cuprinzând câteva articole eminesceniene, sub titlul Icoane vechi și nouă (48 pagini), publicată de N. Iorga...

2. O FOAIE DE TITLU FĂRĂ AUTOR

În discuțiile care au avut loc în cadrul editiei Scrieri politice și literare...

Ștefan Ciocârlan: „Luceafărul”

Ștefan Ciocârlan, n. 1878, a fost unul din cei mai mari critici literari ai timpului...

3. „CONTRIBUTII” ACTUALE

„Sintem contribuții la un mare leac” este un text semnificativ de Z. Ornea...

„Acesta este unul dintre motivele pentru care în epocă nu a fost deosebit de cunoscut...

4. „PUBLICAȚII CU CARACTER POLITIC”

În 1909 G.T. Kirileanu scoate Icoane vechi și noi...

5. UN PROGRAM EDITORIAL

I. Scurtu scrie la această editie, și vom cita un pasaj din recenzia sa...

„Acesta este unul dintre motivele pentru care în epocă nu a fost deosebit de cunoscut...

„Omul consideră publicistica cu caracter politic” volumul la care lucra I. Scurtu...

LENTILE HERMENEUTICE

filozof al culturii, comparatist, estetician cu contribuții remarcabile în...

nomul / Rul se trase din ochiul măcă-mil / Nimic nu este altceva” / Imbrățișarea lucrurilor...

Vom analiza una din cărțile autorului și anume studiul „Existența romantică”...

Văca, așa cum reiese din demonstrația de mai sus, lasăsurile anume de hermeneutice...

Alexandru Horia

Lirismul ceremonial

Urmare din pag. 1. gheze cu secolul său despre defecțiunile milenului care se afirmă...

gheze, / El e al nămintului. / În lumina înțeleptă sînt un plop, / Zarea mă învață cum să nu fu trist...

Nicolae Georgescu

„ÎN UNIRE E TĂRIA”

Urmare din pag. 1

carere strofe. Lui Filimon-Ila, ajuns mai tîrziu jurist-autor la București, îi dedică o emoționantă poezie...

„tîne” demn și echilibrat, poetul e citat într-un proces de presă de procurorul statului și amenințat cu închisoarea...

latie nepomenit de veche, mai veche decît toți colonizatorii lor. Căci dacă ardele se mai învîrte de peste Dunăre, nu mai întrebăm ce face un asemenea om...

CULTURA ROMĂNEASCĂ ÎN LUME

SUB PATRONAJUL POETULUI

Liviu Petrina: Vorbim românește. Dumneavoastră cum ați învățat?
Atico Vilas Boas da Mota: Am învățat ușor.

L.P.: Ce v-a făcut să alegeți, dintre limbile neolatine, pe cea românească?

A.V.B. da M.: Mi-am dat seama că românii au o literatură bună, deosebit de expresivă.

L.P.: Românii sînt vechi pe aici prin Europa, cam de la începutul povestii...

A.V.B. da M.: În teza mea complementară de doctorat am tratat problema continuității dacilor în spațiul carpato-dunăbian-pontic.

L.P.: Vorbeați de literatura română...

A.V.B. da M.: Prima carte de literatură română pe care am citit-o — în portugheză — a fost Amintirii din copilărie de marele Ion Creangă.

L.P.: Cum îi stă lui Creangă în portugheză?

A.V.B. da M.: Este ceva mult mai adânc ce ne apropie și ne unește pe noi, cei ce vorbim portugheză și română.

L.P.: În română acoperim cu un singur cuvînt toate acestea: omenie.

A.V.B. da M.: Da, omenie. Omenie este ceea ce pentru evitarea discordiilor între indivizi, între oameni...

A.V.B. da M.: Da, omenie este astăzi, cu drept temel, cunoscut în întreaga lume.

A.V.B. da M.: Da, omenie este astăzi, cu drept temel, cunoscut în întreaga lume. A aceasta a contribuit și UNESCO...

Contorbirc cu brazilianii

Atico Vilas Boas da Mota

geniului eminescian, a locului important pe care îl ocupă România în cultura universală.

Prin personalități ca Eminescu și Creangă — reprezentative pentru profilul spiritual românesc, se realizează o mai bună cunoaștere și înțelegere în lume a poporului român.

L.P.: Intr-adevăr, Eminescu și Creangă și celelele personalități iesite din mijlocul poporului român ne întăresc mereu convingerea că românii au o stea a lor stabilă, demnă, nepieritoare.

A.V.B. da M.: Eminescu este încă un lezav neizpuzibil de inspirat. În ultimele luni am făcut un studiu comparativ între Eminescu și Miron Costin („Viata lumii”).

L.P.: Sîm că Eminescu luase în stăpînire întreaga literatură și cultură create de românii de pretutindeni.

A.V.B. da M.: Ne-am străduit să facem și noi cel mai mult, cum s-a făcut în majoritatea țărilor lumii, să contribuim la comemorarea geniului Eminescu.

A.V.B. da M.: Da, omenie este astăzi, cu drept temel, cunoscut în întreaga lume. A aceasta a contribuit și UNESCO, prin inscrierea comemorării sale între marile aniversări mondiale.

dației. Sediul este în orașul Macaúbas din statul brazilian Bahia, o regiune a diamantelor. Decl. această fundație are ca mențor spiritual pe Eminescu. Este cum ar avea hramul Eminescu, în semn de admirație pentru opera și viziunea sa de om excepțional, ale cărui idei și idealuri sînt astăzi de actualitate azi, milne, un român universal. Prin măreția operei sale a îmbogățit tezaurul cultural universal.

A.V.B. da M.: Organizații cercetări privind cultura locală, regională, națională în drumul lor spre cultura universală, difuzarea culturii în lume. Avem un muzeu — prima pînăcoacă de artă națională din N.E. (continentului) brazilian, a 2-a în Brazilia. Avem o bibliotecă incipientă — 3.000 de volume.

L.P.: În cadrul Fundației am organizat un Concurs de recitări Eminescu, cu mare succes; 6 tineri au fost premiați.

A.V.B. da M.: La Rio de Janeiro, în fosta sală a rectoratului Universității Federale, există un medalion în onoarea lui Eminescu din 1958, așezat cu ocazia primului concurs de limba română ținut în Brazilia. Eu eram student, audiam acest curs.

L.P.: Am intervenit la autoritățile universitare în numele Institutului cultural braziliano-român „Comisaria Brâncuși” din Rio și am urmat în trecut medalionul în acest an comemorativ. Acum în sala respectivă este Forumul Universității Federale.

L.P.: Eminescu în portugheză, în Brazilia? A.V.B. da M.: Deocamdată, traduceri fragmentare. Victor Buescu la Lassabona, traduceri bilingve, prin 1959, în Brazilia, traducere lui Nelson Vainer.

Opera lui Eminescu de-acum încolo urmează să îmbrace haina portugheză — o limbă vorbită astăzi de aproape 200 de milioane de oameni.

L.P.: Vorbeați de teza cu dacii. Istoria românilor vă preocupă și astăzi? A.V.B. da M.: Arzătoarele nevoie, ca totdeauna, de cunoașterea adevărului istoric. Am publicat anul trecut o carte privind Momente din istoria românilor. Acum pregătesc un studiu despre istoria românilor. Cu ani în urmă am tradus și prefațat cartea lui Constantin C. Giurescu, Transilvania în istoria poporului român.

L.P.: Alte preocupări? A.V.B. da M.: Pregătesc o culegere de proverbe — poate în 2 volume — cu circa 20 de mii de proverbe, dintre care 1.200 vor fi proverbe românești.

L.P.: Vă mulțumesc pentru convorbire. Cu adevărat, cele două culturi, cele două popoare pot deveni tot mai apropiate.

Liviu Petrina

POEZIE CHINEZĂ

contemporană

WANG ZHONGCAI

Cărarea

Am străbătut enumezate drumuri insuflete, cenușii, aride. M-am săturat de ele și de toate. Văd ca prin ferestre în deșertul mori căgă nedelimitată, iarare ca un fir alb plîpînd înresind-u-se-n zare...

LEI WEN

Botanică

Castana de apă s-a ardeșternat de pămînt și astăzi își misteie rodul spinos intru ocerărea minibiței sale vieți.

ZANG KEJIA

Bătrînul cal

Carul trebuie să fie plin ochi, bătrînul cal să nu dovedească povara. Mădularile lui nu dovedesc povara, umilă își pleacă fruntea-n pămînt.

REVISTA STRĂINĂ

CU PRIHEJUL FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL AL FILMULUI DE LA VENETIA DIN ACEST AN...

desubțurător asasinatului. Sînt suspecții șefii poliției locale și căpeteniele unor bande de asafin plățiți.

ASOCIAȚIA INTERNAȚIONALĂ DE ESCRITORES POLICIAOS (A.I.E.P.) numără în rândurile sale peste 1.500 scriitori de literatură polițistă și de aventuri din toate țărilor lumii.

ACTIUNEA celor patru romani se desfășoară la Madrid, elementul care le unește fiind detectivul Antonio Carpinter alias Toni Romano, un fost boxer și polițist pe vremea dictaturii lui Franco.

Sport Poveste din povestea toamnei

Cu citva timp în urmă (un an-doi) se vorbea în fotbalul românesc despre cele 4 mari. Formula pretențioasă de import și total neapărat realității noastre.

atins, o bălă amară ne-a inundat sufletul deschiș bucuriilor, pentru că elevii lui Lucescu imobilităzneau vîzînd cu ochii Lupu, Vaiscovici, moș Klein și în primul rînd Răducioli, făcînd pumai din biguile și filifii.

Mercuri, am urmărit partida Victoria — F.C. Valencia. S-au calificat nepoții lui Luiz Casanova în vinele cărora curge sînge de țară neagră.

Fănuș Neagu

Prozatorul sud-african Alex La Guma, născut la 23 februarie 1925 la Cape Town, este o figură marcantă a populației de culoare majoritară, astăzi datorită scrierilor sale, citit și datorită militanțismului său împotriva segregăriei rasiale din Republica Sud-Africană.

Membru al Consiliului municipal din Cape Town, el a fost arestat de inamici trădători pentru activitatea sa în luptă împotriva politici de apartheid și înscenat. După alți ani de arest la domiciliu, reușește să plece la Londra unde trăiește și în prezent în exil.

În romanele sale (A Walk in the Night, 1962, And a Threefold Cord, 1964, The Stone Country, 1967 — apărut în versiune românească în anul 1980 sub titlul Tărî de piatră) ca și în numeroasele povestiri publicate în reviste sau volume colective din afara țării sale, vede este interesat. Alex La Guma denunță cu deosebită forță evocatoare condițiile vitrege de viață ale populației de culoare majoritară, rezistența și brutalitatea la care este supusă aceasta, gravele tensiuni ale societății sud-africane contemporane.

alex la guma CĂLĂTORIE ÎNTRERUPTĂ

recusere de cimburile de porumb și traversarea acum întinșă, întinsă, semi-desertică ce se întindea de jur împrejur ca un șev de culoare roșcată. Spre sud, pînă la un covor nămolit, Mașina zbura pe șoseaua de asfalt, cu caucuzurile gulerînd pe suprafața întinșă.

„Mai vreau un sandvič, te rog”, a spus Zaida. Avea șase ani și era obosită din cauza călătoriei lungi și zorite, iar interesul ei înțial pentru peisajul întinș se evaporase, așa încît acum zăcea plictisită în spațiul capotanei, mersului în seamă sânturile aride și cocaci chirciți care zbura pe lângă ei.

„Nu mai mi-e foame”, a răspuns băiatul de lângă ea. „Cîți mai e pînă la Cape Town, mamă?” a întrebă Zaida, înfulecînd un sandvič.

„Ajungem mîine după-amiază”, a spus femeia. „Tata ne așteaptă?” „Sigur că da.”

Mama copililor condusesse toată noaptea și era obosită, avea ochii roșii, iritați de nisipul care-l simțea sub picioare. Noaptea se oprise puțin de drum darcînd într-o ramificație a șoselei lîngă un orașel. Nu găsiseră noacieri să rămîna peste noapte: hotelurile erau toate pentru albi. De fapt, numai albi locuiau în aceste orașe. Înți cellalți, cu excepția serviciilor, locuiau în case de chirie în dărăncăle în afara orașelor. În plus, ei nu cunoșteau pe nimeni în această parte a țării.

Acum o dorea foarte tare ca să-i cînd Zaida a spus „Pot să mîncîm o cafea mamă?” ea a replicat energică: „Abi, drăcia dracului! Ai tot ce-ți trebuie acolo. Poti să mîncîni!”

O dorea ca să-l conducă automat. Era hotărîtă să termine călătoria cît mai repede cu putință.

Ray spusese: „Vreau puțină cafea!” Și a înțînă mîna dușul termosului aflat sub tabloul de bord. Ray uitase să-l poarte singur de grîi, n-avea nevoie să fie servit.

„Dă-mi și mie”, a strigat Zaida, din spate, dintre valize.

„Nu îți lăcomă”, i-a spus Ray. „Numai la mîncare și-e gîndu!”

de-ai dat deloc cafea”. „Vom cumpăra ca s-avem la drum cînd înțînă un restaurant”, i-a spus mama. „Incețază, acum. Măi la un sandvič!”

„Nu vreau sandvič. Vreau cafea”. Dușul un timp, au trecut de o așezare africană, cocioabe de argilă și sîndrîi împrăștiate ca niște cuburi decolorate pe o costisă cafenie, cu oameni minusculi și cîini ca niște furnici mîncîndu-se prietene și pe alți oameni se afla înșăra numele orașului, alcătuit din pietre date cu var.

În fața lor, la capătul unui teren sol, era un restaurant. Pe trotuar, în fața ferestrelor cu jaluzele erau mese și scaune fier. Fărăda era ornată cu vechi reclame de Coca Cola și meniuurile casei. O cooperantă în ducă era întinșă deasupra meseilor.

Mama a condus încet și a oprit mașina în fața restaurantului. Înăuntru cînta un radio iar jaluzelele de la ferestre erau curate. Fără urmă de praf.

„Dă-mi termosul”, a spus mama, luîndu-l din mîna băiatului. A deschis ușa mîșinii. „Acum copii, stați liniștiți. MĂ-ntorc repede.”

Înăuntru, locul era răcoros și plin de cutii de sticlă în care erau expuse conserve și pachetele ca niște exponate dînt-un muzeu futurist. De undeva din spate venea miros și zgomot de cartofi puși la grîit. Un ventilator bîzîia pe un raft și două ibrice strîlucitoare, unul cu ceai și altul cu cafea, scoteau aburi lîngă perete.

Singurul client era un băietel alb cu părul ca fuiorul, cu o fată ca un măr copt și căruia îi curgea nasul. Gura lui înlăcioasă, transdăria atînea ușor suprafața unei acadele în timp ce el cerceta atent copertile unui teanc de reviste vechi de pe un stativ.

În spatele teighelei de sticlă și a unui șir de băuturi nealcoolice o femeie solidă, lată în spate, îmbrăcată cu un halat verde răstăia un teanc de facturi, un muleț termosul cu cafea, vârtă și a întrebă mama.

Fuții să-mi umoleți termosul cu cafea, vă rog?” a întrebă mama. Gura femeii s-a deschis scotînd un tîdă strident, ascuțit ca sunetul făcut de metal pe piatră.

„Cafea? Doamne, Dumnezeule?” a țipat glasul. O blăstemată de servitor și mîne aici! Ochii au tresărit îngroziiți la vederea fetel cafenii, cu trăsături indiene, frumoasă, dar obosită, ce purta ochelari de soare elegant și un costum cu crolăi modernă. „Indieni, cafri și hotențoiți afară”, a ținat ea. Ce naiba, nu știți? Și mai vorbesti și ențezeste, ha!”

Mama s-a uitat lîngă la ea, umilă, după care ceva în interiorul ei s-a declanșat, a plesnit ca un arc foarte strîns, eliberat neașteptat, și a strigat cu dezgust în timp ce brațul i s-a ridicat și termosul a zburat surîndu-se femeie albă.

Neorocită de sărăntoacă albă! Tu esti servitoare!”

Termosul s-a învîrtit prin aer și, înainte ca femeia să poată să se ferească, a lovit-o în frunte deasupra sprîncelei și a rîcolat, zornînd în timp ce sticla surtebă dinăuntru în vîlșului metalic s-a spart. Femeia din spatele

teighelei a ținat ascuțit și si-a lîdit o mîină peste tăietura sîngeridă, clătîndu-se. Băietelul și-a aruncat acedusul și a zburhît-o afară țînd.

Femeia de culoare s-a întors și a țesit din restaurant furiosă și cu oas hotărît.

A pornit mașina violent, cu mîlînle țîndă uit de strîns volanul încît încheieturile degetelor i se vedeau galbene prin pielea cafenie.

Avea în minte să se răzleze, sărîtă, a încetînd simțind cum oboseala îl risipește față în față cu un automobil plin de raf, formînd o barieră ce nu lăsa spațiu de trecere decît pentru un singur automobil.

„Nu, n-avea cafea, a răspuns mama. Mi-e teamă că va trebui să ne descurcăm fără cafea.”

„Vroiam cafea”, s-a tînguit micuța Zaida. „Să îți cuminte, a spus mama. Sînt obosită. Și încețază te rog cu trîncăneala!”

Peisajul uscat și prăfuit conțînă să zboare dincolo de ferestrele mașinii. Țîr țîr lor, cele citeva mașini încetinesc și mama și-a ridicat din nou capul de accelerat.

Un Land Rover blindat al poliției, cu ferestrele și farurile acoperite cu o plasă grosă de sîrmă, fusese tras de-a curmezisul șoselei față în față cu un automobil plin de raf, formînd o barieră ce nu lăsa spațiu de trecere decît pentru un singur automobil.

„Nu, n-avea cafea, a răspuns mama. Mi-e teamă că va trebui să ne descurcăm fără cafea.”

„Vroiam cafea”, s-a tînguit micuța Zaida. „Să îți cuminte, a spus mama. Sînt obosită. Și încețază te rog cu trîncăneala!”

Peisajul uscat și prăfuit conțînă să zboare dincolo de ferestrele mașinii. Țîr țîr lor, cele citeva mașini încetinesc și mama și-a ridicat din nou capul de accelerat.

Un Land Rover blindat al poliției, cu ferestrele și farurile acoperite cu o plasă grosă de sîrmă, fusese tras de-a curmezisul șoselei față în față cu un automobil plin de raf, formînd o barieră ce nu lăsa spațiu de trecere decît pentru un singur automobil.

„Nu, n-avea cafea, a răspuns mama. Mi-e teamă că va trebui să ne descurcăm fără cafea.”

„Vroiam cafea”, s-a tînguit micuța Zaida. „Să îți cuminte, a spus mama. Sînt obosită. Și încețază te rog cu trîncăneala!”

Peisajul uscat și prăfuit conțînă să zboare dincolo de ferestrele mașinii. Țîr țîr lor, cele citeva mașini încetinesc și mama și-a ridicat din nou capul de accelerat.

Un Land Rover blindat al poliției, cu ferestrele și farurile acoperite cu o plasă grosă de sîrmă, fusese tras de-a curmezisul șoselei față în față cu un automobil plin de raf, formînd o barieră ce nu lăsa spațiu de trecere decît pentru un singur automobil.

„Nu, n-avea cafea, a răspuns mama. Mi-e teamă că va trebui să ne descurcăm fără cafea.”

„Vroiam cafea”, s-a tînguit micuța Zaida. „Să îți cuminte, a spus mama. Sînt obosită. Și încețază te rog cu trîncăneala!”

Peisajul uscat și prăfuit conțînă să zboare dincolo de ferestrele mașinii. Țîr țîr lor, cele citeva mașini încetinesc și mama și-a ridicat din nou capul de accelerat.

Un Land Rover blindat al poliției, cu ferestrele și farurile acoperite cu o plasă grosă de sîrmă, fusese tras de-a curmezisul șoselei față în față cu un automobil plin de raf, formînd o barieră ce nu lăsa spațiu de trecere decît pentru un singur automobil.

Lucafaarul Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTA ROMANIA

Redactor-șef: Nicolae Dan Frunțelăț, Mihai Ungheanu (redactor șef adjunct), A. I. Zăinescu (secretar responsabil de redacție)

REDACȚIA: București, Piața Școlilor nr. 1, tel. 17 32 09 ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei nr. 115, tel. 50 74 90 Tiparul executat la: COMBINATUL POLIGRAFIC CASA ȘCINTEII